

SELETUSKIRI
regionaalministri määruse „Perioodi 2021–2027 kalandusandmete kogumise toetus“
eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõu on koostatud „Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi 2021–2027 rakenduskava“ (edaspidi *rakenduskava*) meetme „Kalandusandmete kogumise toetus“ raames kalandusandmete kogumise ja töötlemisega seotud eesmärkide täitmiseks.

Kalandusandmete kogumise toetuse eesmärk on koguda ja hallata kvaliteetseid kalandusandmeid, mida saab kasutada kalavarude ja mereelustiku majandamisotsuste ja kaitse planeerimiseks. Kalandusandmete kogumiseks koostatakse Eesti kalandus- ja vesiviljelusandmete riiklik töökava, mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi määrusega (EL) 2017/1004 kalandussektori andmete kogumist, haldamist ja kasutamist käsitleva liidu raamistiku loomise ning ühise kalanduspoliitikaga seotud teadusliku nõustamise toetamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 199/2008 (ELT L 157, 20.06.2017, lk 1–21).

Kalandusandmete koguja, töökava koostaja ning nende elluviija on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium. Kogutud andmed tehakse kättesaadavaks lõppkasutajatele, sh Euroopa Komisjoni (edaspidi *komisjon*) määratud asutustele.

Kalandusandmete kogumise toetus panustab „Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030“ kestliku kalanduse tegevussuuna järgmistesse eesmärkidesse:

- 1) kalavarusid keskkonnateadlikult ja jätkusuutlikult majandades on kalavarud heas seisus;
- 2) kalandus on jätkusuutlik ja konkurentsivõimeline.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706) (edaspidi *ühissätete määrus*), artikli 22 lõike 3 punkti d alapunkti iii alusel on kalandusandmete kogumise toetuse mõjutatud sihtrühmadeks kalandussektori ettevõtjad, teadus- ja arendusasutused ning riigisektor ja avalikkus.

Eelnõu määrusena jõustumise korral jätkub perioodil 2014–2020 antud kalandusandmete kogumise toetuse maksmine ja rakendamine. Uuel perioodil 2021–2027 antud kalandusandmete kogumise toetus on vastavuses rakenduskava ja Euroopa Liidu määrustega.

Määruse eelnõu ja seletuskirja valmistasid ette Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakonna nõunik Juhani Papp (625 6265, juhani.papp@agri.ee), kalamajandusosakonna kutselise kalapüügi ja vee-elusressursside kaitse toetuste valdkonna juht Oleg Epner (625 6519, oleg.epner@agri.ee), kalamajandusosakonna kutselise kalapüügi ja vee-elusressursside kaitse toetuste valdkonna peaspetsialist Heli Annok (625 6179 heli.annok@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Marion Saarna-Kukk (625 6229, marion.saarna-kukk@agri.ee). Keeleliselt toimetab eelnõu ja seletuskirja sama ministeeriumi sama osakonna peaspetsialist Heleri Piip (625 6165, heleri.piip@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb 8 paragrahvist.

Eelnõu §-ga 1 sätestatakse määruse reguleerimisala.

Määrusega kehtestatakse rakenduskava meetme „Kalandusandmete kogumise toetus“ raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord.

Eelnõu rakendamise korral tuleb lisaks EL-i õigusaktidele arvesse võtta riigisiseseid õigusakte, sh riigihangete läbiviimise ja isikuandmete kaitse korral.

Eelnõu §-ga 2 sätestatakse toetuse andmise eesmärk ja toetatav tegevus.

Lõike 1 kohaselt on kalandusandmete kogumise toetuse eesmärk koguda ja hallata kvaliteetseid kalandusandmeid, mida kasutatakse teadmistel põhineva kalavarude ja mereelustiku majandamisotsuste ja kaitse planeerimise korral. Kalandusandmete kogumise ja seire toetamisega panustatakse nii merestrateegia raamdirektiivi, „Euroopa Liidu elurikkuse strateegia aastani 2030“ bioloogilise mitmekesisuse säilitamise kui ka Euroopa Liidu ühise kalanduspoliitika eesmärki tõhustada andmete kogumist ja seiret. Lisaks aitab andmete kogumine kaasa Euroopa Liidu Läänemere strateegia eesmärgile kaitsta Läänemerd.

Lõike 2 kohaselt on toetatavaks tegevuseks kalandussektori andmete kogumine, haldamine ja kasutamine. Kalandusandmete kogumist tehakse riikliku töökava alusel, mille koostaja ning elluviija on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium.

Perioodil 2014–2020 oli kalandusandmete kogumise toetuse taotleja ja riikliku töökava elluviija Keskkonnaministeerium. Seoses 2023. aastal läbiviidud ministeeriumite reformimisega on alates 1. juulist kalavarude valdkond regionaalministri vastutusallas ning perioodi 2021–2027 kalandusandmete kogumise toetuse taotleja ning töökava elluviija on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium.

Riiklikus tööplaanis määratakse kindlaks, milliseid kalandusandmeid kogutakse, pannakse paika andmete kogumise sagedus, ning mis ajaks ollakse valmis kogutud andmeid komisjonile esitama. Ühtlasi sisaldab riiklik tööplaan põhjendust selle kohta, kui mingite andmete kogumist ei ole riigil tarvis teha. Riikliku töökava rakendamine hõlmab ka koordineerimist, aruandlust ning muid töökava koordineerimisega seotud toetavaid tegevusi.

Eelnõu §-ga 3 kehtestatakse toetuse vorm ja määr ning abikõlblikud kulud.

Lõike 1 kohaselt antakse toetust tagastamatu abina, kui sellised abikõlblikud kulud, mis on seotud otseselt toetatava tegevusega, hüvitatakse kuludokumentide alusel, ja abikõlblikud kaudsed kulud hüvitatakse lihtsustatud kulumäära alusel.

Lõikes 2 sätestatakse toetuse maksimaalne määr, mis on 100% abikõlblikest kuludest. Omafinantseeringu nõuet ei ole.

Lõikes 3 sätestatakse kulu abikõlblikuks arvamise üldised tingimused. Abikõlblikud on sellised § 2 lõikes 2 sätestatud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis tehakse sihtotstarbeliselt, mõistlikult ja majanduslikult soodsaimal viisil ning mis on kooskõlas ühissätete määruse artikliga 63 ja on vajalikud toetuse eesmärgi saavutamiseks. Kulude abikõlblikkust hinnatakse toetuse taotlemise korral riikliku töökava sisu alusel, mis on omakorda aluseks toetuse summa ja abikõlbliku eelarve hindamisel. Toetuse makse saamiseks tuleb esitada kuludokumendid ja

tõendid kulude liigi põhjal ning tõendada kulude põhjendatust, nende tekkimist ja nende eest maksmist. Abikõlblikuks kuluks loetakse ainult asjakohaste dokumentide abil tõendatud kulu. Makset võib tõendada dokumendi, mh arve, saatelehe, üleandmis-vastuvõtmissakti või sellesisulise kinnituse või osalejate registreerimislehe abil.

Kulude tekkimine ja tasumine peab jääma ettenähtud ajavahemikku, milleks on projekti abikõlblikkuse periood. Kui rakenduskava muudetakse ja sinna lisatakse uusi tegevusi, siis nende kulude abikõlblikkuse algusaeg on rakenduskava muutmise aeg ühissätete määruse artikli 63 kohaselt. Toetuse kasutamine peab olema kooskõlas toetatava tegevuse ja toetuse saajale kohalduvate reeglitega, nt riigihangete seadusega.

Lõike 4 punktidega 1–4 sätestatakse, millised kulud loetakse toetatava tegevuse abikõlblikeks otsesteks kuludeks. Punkti 1 kohaselt loetakse abikõlblikuks otseseks kuluks füüsilise isikuga sõlmitud võlaõigusseaduses nimetatud töövõtu- või käsunduslepingu alusel makstavat tasu. Hüvitatavad on ka abikõlblikult töötasult makstavad seadusest tulenevad tasud, sh tööjõumaksud (sotsiaalmaks ja töandja töötuskindlustusmaks). Abikõlbliku kulu arvestamisel kehtib põhimõte, et hüvitatakse ainult otseselt toetatava tegevusega seotud tööülesannete täitmise kulud. Näiteks ei loeta otseseks kuluks riikliku töökava koordineerimisega seotud tööjõukulu, mis makstakse välja kaudse kuluna.

Kui teenuseosutaja on juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja, käsitatakse lepingujärgset kulu sisseostetud teenusena, millelt tööjõumakse ei arvestata. Teenuse osutamise eest makstav tasu peab olema lepingus selgelt eristatud.

Punkti 2 kohaselt loetakse toetatava tegevuse tark- ja riistvara soetamiskulu abikõlblike otseste kulude hulka juhul, kui soetusmaksumus ilma käibemaksuta on vähemalt 2000 eurot. Kui sellise vara soetusmaksumus ilma käibemaksuta jääb alla 2000 euro, hüvitatakse see lõike 6 punkti 4 kohaselt kaudse kuluna.

Punktide 3 ja 4 kohaselt on abikõlblikud riikliku töökava rakendamiseks tellitavate tööde ja teenuste kulud ning toetuse objekti tähistamise ja Euroopa Liidu osalusele viitamise kulu. Paragrahvi 7 punkti 7 kohaselt peab taotleja näitama, et tegemist on „Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi 2021–2027“ toetuse abil elluviidava tegevusega, kasutades selleks ettenähtud sümboleid ja teavitustegevusi.

Lõigetes 5 ja 6 sätestatakse, millised kulud loetakse toetatava tegevuse abikõlblikeks kaudseteks kuludeks. Kaudsed kulud arvutatakse lihtsustatud kulumeetodi ühtse määra alusel, mis on 6 protsenti toetatava tegevuse abikõlblike kulude summast ühissätete määruse artikli 53 punkti 1 alapunkti d kohaselt.

Toetatava tegevuse kaudsed kulud on sellised kulud, mis ei ole otseselt seotud toetatava tegevuse sisutegevuse ehk toetatava tegevuse rakendamisega, vaid mis toetavad neid tegevusi. Kaudsete kulude täpse ulatuse määramine on üldjuhul keerukas ja nõuab suhteliselt palju aega ehk on liiga halduskoormav. Seega loetakse kaudseteks kuludeks toetuse saaja administreerimistegevustega seotud personalikulud ja üldkulud ehk halduskulud abikõlblikuks lihtsustatuna ühtse määra alusel. Kaudsete kulude hüvitamise korral ühtse määra alusel kulu tegelikku maksumust ja tasumist ei tõendata ega kontrollita.

Lõige 7 sätestab sellised kulud, mis ei ole abikõlblikud. Näiteks ei loeta selle meetme raames abikõlblikuks selliseid kulusid, mis suurendavad kalalaevade püügivõimust või võimet leida kala. Samuti ei ole abikõlblikud sellised kulud, mis on seotud nn uurimusliku kalapüügiga, mille all mõistetakse selliseid püügitoiminguid, mida tehakse töönduslikul eesmärgil konkreetses piirkonnas, et hinnata kalavarude regulaarse pikaajalise eksploateerimise kasumlikkust ja bioloogilist säästlikkust selliste varude puhul, mida ei ole varem kaubanduslikul eesmärgil

püütud. Samuti ei hüvitata meetme raames maaostuga seotud kulusid. Punkti 6 kohaselt ei ole abikõlblik selline kulu, mille kohta on taotleja saanud toetust riigieelarvelistest või muudest EL või välisvahenditest, või muud tagastamatut riigiabi. Mainitud kulu sisaldab sama kulu topeltrahastamise keelu põhimõtet, mis tuleneb ühissätete määruse artikli 63 lõikest 9, mille kohaselt võib toetatav tegevus saada toetust ühest või enamast samas määruuses nimetatud fondist ja muudest EL-i vahenditest tingimusel, et kulu, mis esitatakse maksetaotluses toetuse saamiseks ühest fondist, ei saa toetust mõnelt teiselt fondilt või muult liidu vahendilt ega saa toetust samalt fondilt teise programmi raames. Seega juhul, kui sama kulu on toetatud mitmest allikast korraga, siis ei ole ühe allika puhul kulu seotud toetatava tegevusega. Lihtsam topeltrahastamise olukord on asjakohane juhul, kui sama kulu on esitatud hüvitamiseks kaks korda. Punkti 7 kohaselt ei ole abikõlblik selline kulu, mis on toetatava tegevuse elluviimise seisukohast põhjendamatu ja ebaoluline.

Eelnõu §-ga 4 sätestatakse toetuse taotleja ja nõuded taotlejale, mis kohalduvad määruse alusel toetuse taotlemise korral.

Lõike 1 kohaselt on toetuse taotlejaks määratud Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (edaspidi *taotleja*). Taotleja on vastutav kalandusandmete kogumise riikliku töökava elluviimise eest ning koordineerib komisjoni kehtestatud nõuete või küsimuste lahendamist andmeid koguvate asutuste vahel.

Lõike 2 kohaselt ei anta toetust sellisele toetatavale tegevusele, kui taotlejal on varasema toetatava tegevuse raames finantskorrektsiooni otsuse kohaselt tagasimaksmisele kuuluv toetus tagasi maksmata. Silmas peetakse sellist olukorda, kus toetuse tagasimaksmiseks ettenähtud tähtaeg on möödunud, sh ajatamisgraafiku alusel, kuid toetust ei ole ettenähtud mahus tähtaja jooksul tagasi makstud.

Eelnõu § 5 sätestab taotluse esitamise ja taotlusele esitatavad nõuded.

Lõike 1 kohaselt teavitab Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*) taotlejat taotluse esitamise tähtajast kirjalikult.

Lõike 2 kohaselt esitab taotleja toetuse taotlemiseks selleks ettenähtud tähtajal *PRIA*-le elektrooniliselt *PRIA* e-teenuse keskkonna kaudu nõuetele vastava taotluse.

Lõikes 3 on sätestatud, milliseid andmeid peab taotlus sisaldama. Lõikega 4 täpsustatakse lõike 3 punkti 9. Lõike 4 kohaselt esitatakse taotluses tulemusnäitajate sihttaseme prognoos. Meetme tulemusnäitajad on fondi määruse lisas 1 sätestatud näitajad CR12 – „Andmete kogumise, haldamise ja kasutamise süsteemi tõhusus“ ja CR21 – „Kättesaadavaks tehtud andmekogumite ja nõuannete arv“.

Lõikega 5 täpsustatakse lõike 3 punktis 5 nimetatud eelarve kohta esitatavaid andmeid.

Lõike 6 kohaselt peab taotleja koos taotlusega esitama riikliku töökava ja komisjoni riikliku töökava kinnitamise otsuse ära kirja.

Esitatavate andmete loeteluga selgitatakse taotluses esitatud andmete õigsus ja prognoositava eelarve põhjendatus ning taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse vastavus toetuse saamise nõuetele. Taotlus peab olema esitatud ettenähtud viisil ja ajaks koos nõutud dokumentidega.

Eelnõu §-ga 6 sätestatakse taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine.

Lõike 1 kohaselt teeb nõuetekohase taotluse rahuldamise otsuse *PRIA* kalandusturu korraldamise seaduse § 45 lõike 3 punkti 1 alusel. Kui esitatud „Euroopa Merendus-, Kalandus- ja

Vesiviljelusfondi 2021–2027“ toetuse taotlus on nõuetekohane ja vastab meetmes sätestatud tingimustele, siis rahuldatakse taotlus ettenähtud vahendite piires. Kui taotluse vastavuse kontrollimisel selgub, et taotluses esitatud teave ei ole siiski piisav või mõni nõue ei ole täidetud, antakse taotlejale võimalus puudused kõrvaldada, sh esitada lisateavet, ja määratakse selleks tähtaeg. Nõude täitmiseks lisatähtaja andmine sõltub nõude olemusest ja võimalusest seda mõistliku lisatähtaja jooksul täita. Kui taotleja kõrvaldab puuduse ettenähtud tähtaja jooksul, loetakse nõue täidetuks. Kui puuduste kõrvaldamise korral esitatud lisateave ei anna ikkagi alust lugeda nõuet täidetuks, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus.

Lõike 2 kohaselt teeb PRIA taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui esineb vähemalt üks kalandusturu korraldamise seaduse § 45 lõikes 6 sätestatud asjaoludest:

- 1) toetuse taotleja, taotlus või kavandatav tegevus ei vasta nõuetele, mis on esitatud taotlejale, taotlusele või toetatavale tegevusele. Toetuse taotleja peab täitma kõiki nõudeid, mis on meetme tingimustes esitatud;
- 2) toetuse taotleja ei esita ega tee teatavaks menetluses tähtsust omavaid asjaolusid ja tõendeid või takistab kohapealse kontrolli tegemist. Toetuse taotleja peab mõistliku tähtaja jooksul esitama kõik sellised andmed ja dokumendid, mida peab oluliseks menetlust läbiviiv asutus;
- 3) taotluses on teadlikult esitatud valeandmeid. Juhuslikult või teadmatuses esitatud valeandmed ei saa olla põhjuseks kohese taotluse rahuldamata jätmise otsuse tegemiseks, vaid menetlust läbiviiv asutus peab taotlejale andma mõistliku tähtaja korrektsete dokumentide esitamiseks;
- 4) nõuetekohane taotlus ei kuulu rahuldamisele meetme eelarve vahendite ammendumise tõttu ning toetust ei ole võimalik määrata;
- 5) taotluses sisalduvaid mitteabikõlblikuid kulusid ja taotluses kavandatud tegevusi pole võimalik ellu viia, taotluses püstitatud eesmärgid pole võimalik saavutada ning taotleja ei ole nõus toetuse vähendamisega.

Lõike 3 kohaselt teeb PRIA taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse 30 tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamisest.

Eelnõu §-ga 7 sätestatakse toetuse saaja kohustused.

Punktide 1 ja 2 kohaselt viib toetuse saaja toetatava tegevuse ellu, ja sellest tulenevate kohustuste täitmise tagamine tähendab seda, et kohustuse peab olema täitnud kas tema ise või lepinguline partner. Kohustuste täitmise tõendamise kohustus on toetuse saajal, sest eelkõige temal on huvi saada toetatavale tegevusele rahastust. Toetuse saaja kohustuste mittetäitmise korral tekib alus finantskorrektsiooni otsuse tegemiseks.

Punktide 3 ja 4 kohaselt peab toetuse saaja aitama kaasa audiitori ja järelevalve kontrollitegevusele, sest toetuse saaja on eelkõige kohustatud tõendama makse saamise eelduste täitmist, sh esitatud teabe õigsust või paikapidavust. Toetuse saamise eelduste tuvastamiseks peab toetuse saaja esitama nõudmise korral asjakohased raamatupidamis- ja pangadokumendid ning lepingud ja juhtimisotsused veenmaks kontrollijat ja audiitorit, et tegemist on õiguspärase maksega. Vajalikud andmed ja dokumendid tuleb esitada audiitori ja järelevalve määratud tähtaja jooksul. Samuti peab toetuse saaja võimaldama viibida toetuse saaja kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning lubama kohapeal dokumente ja vara läbi vaadata.

Punkti 5 kohaselt peab toetuse saaja oma raamatupidamises eristama toetuse kasutamise seotud kulu ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid omakorda eristama muudest kulu- ja maksedokumentidest.

Punkti 6 kohaselt peab toetuse saaja teavitama PRIA-t taotluses esitatud või toetatava tegevusega seotud andmete muutumisest või tegevuse elluviimist takistavast asjaolust, sh tegevusega seotud vara üleandmisest teisele isikule.

Punkti 7 alusel kohalduvad toetuse saajale tegevuse elluviimise korral kalandusturu korraldamise seaduse §-s 6 sätestatud teavitamisnõuded, mis on täpsemalt reguleeritud riigisisese õigusakti ehk regionaalministri 19. juuli 2023. a määrusega nr 45 „Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi rakenduskava 2021–2027 toetuse objekti tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord“.

Punkti 8 kohaselt peab toetuse saaja järgima riigihangete seadust. Kui toetatava tegevuse raames kavandatava töö või teenuse või soetatava vara käibemaksuta maksumus ületab riigihanke piirmäära, viib toetuse saaja hanke läbi elektrooniliselt riigihangete registri kaudu.

Punkti 9 kohaselt peab toetuse saaja tagama PRIA esindajale riigihangete registris hankele juurdepääsu hanke kontrolli tegemiseks.

Eelnõu §-ga 8 sätestatakse toetuse maksmise tingimused ja kord.

Toetuse saaja esitab PRIA-le maksetaotluse koos § 8 lõike 1 loetelus esitatud dokumentidega pärast toetatava tegevuse täielikku või osadena elluviimist ja selle eest täielikult või osaliselt tasumist elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu.

Lõikes 2 sätestatakse maksetaotluses esitatavad andmed.

Lõike 3 kohaselt esitab toetuse saaja PRIA-le eelmisel aastal tasutud kulude kohta maksetaotluse koos kulusid tõendavate dokumentidega hiljemalt järgmise aasta 15. jaanuariks ning tegevuse elluviimisega seotud viimase maksetaotluse koos kulusid tõendavate dokumentidega hiljemalt toetuse määramise otsuses nimetatud tegevuse lõppemise tähtajaks. Sellised kulud, mille hüvitamiseks ei ole esitatud maksetaotlust järgmise kalendriaasta 15. jaanuariks või tegevuse lõppemise tähtpäevaks, loetakse mitteabikõlblikeks.

Lõike 4 kohaselt esitab toetuse saaja tegevuse elluviimise käigus saavutatud sihttaseme tulemusnäitajate väärtused ühe aasta jooksul pärast toetuse viimase väljamaksetaotluse esitamist.

Lõigete 5 ja 6 kohaselt kontrollib PRIA esitatud maksetaotluses ja kulusid tõendavates dokumentides esitatud andmete õigsust ning elluviidud toetatava tegevuse vastavust toetuse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustele või taotluses sätestatud kavatsusele, Euroopa Liidu asjakohastele õigusaktidele, kalandusturu korraldamise seadusele ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele. Toetus makstakse välja üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks juhul, kui toetuse saaja on toetatavad tegevused nõuetekohaselt ellu viinud. PRIA teeb väljamakstud abikõlbliku kulu tagasinõude otsuse, kui on selgunud, et kulu ei ole abikõlblik või toetuse saamisega seotud kohustust või nõuet ei täideta osaliselt või täielikult ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust. Kui rikkumise tulemusel tehakse tagasinõue otsuste kulude summast, tuleb teha tagasinõue proportsionaalselt ka kaudsete kulude suhtes.

Lõigetega 7 ja 8 nähakse ette PRIA toetuse maksmise või toetuse maksmisest keeldumise otsuse alused.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Euroopa Liidu ühise kalanduspoliitikaga antakse panus teadusandmete kogumiseks.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013 sätestab, et liikmesriigid koguvad kooskõlas andmekogumise valdkonnas vastu võetud eeskirjadega bioloogilisi, keskkonnaalaseid, tehnilisi ja sotsiaalmajanduslikke andmeid, mis on vajalikud kalapüügi majandamiseks ja mis haldavad kõnealuseid andmeid ning teevad need kättesaadavaks lõppkasutajatele, sh komisjoni määratud asutustele. Selliste andmete kogumine ja haldamine on kooskõlas liidu õigusaktidega.

Eelnõu koostamisel on arvestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1139, millega luuakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond ja muudetakse määrust (EL) 2017/1004 (ELT L 247, 13.07.2021, lk 1–49).

Määrus on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706).

4. Määruse mõjud

Määrusega kehtestatav kalandusandmete kogumise toetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord loob eelduse toetada selliseid tegevusi, mis panustavad kalandusandmete kogumise ja haldamise parandamisse. Riiklike töökavade käigus kogutakse andmeid mere bioloogiliste ressursside seisundi, püügikoormuse, püügitegevuse mõju ja kalandussektori sotsiaal- majandusliku olukorra kohta. Andmete usaldusväärsuse edendamine võimaldab teha teadmistel põhinevaid otsuseid.

Määruse mõju elu- ja looduskeskkonnale on positiivne, kuna kogutud kalandusandmeid saab kasutada kalavarude ja mereelustiku majandamisotsuste ja kaitse planeerimiseks, mis võimaldab majandada kalavarusid säästlikult, hoida vee bioloogilist mitmekesisust, ning aitab kaitsta ja taastada ökosüsteeme.

Määruse mõju majandusele on positiivne, kuna kalandusandmete alusel on võimalik kehtestada varudega tasakaalus olevad püügivõimalused ja asjakohased püügireglid. Samuti hoitakse kalavarud heas seisus, mis võimaldab kaluritel kala püüda, ja võimaldab majanduslikku heaolu. Kalandussektori ettevõtjatele väljendub majanduslik mõju eeskätt selles, et on tagatud tooraine, püügivõimalused ja kindlus pikemaajaliste tootlike investeeringute tegemiseks.

Määruse mõju riigiasutustele seisneb 2023. aastal läbiviidud ministeeriumite reformimises, mille tulemusel on alates 1. juulist kalavarude valdkond regionaalministri vastutusallas ning perioodi 2021–2027 kalandusandmete kogumise toetuse taotleja ning töökava elluviija on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium.

Määrusel ei ole otsesest sotsiaalset mõju, sh demograafilist mõju, ega mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, regionaalarengule ning kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused ja kulud

Meetme raames antavat toetust rahastatakse 70% ulatuses Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondist ning 30% ulatuses Eesti riigi riigieelarvest. Vastavalt komisjoni kinnitatud rakenduskavale on meetme eelarve 12 214 000 eurot, millest kaasfinantseering riigieelarvelistest vahenditest on 3 664 200 eurot.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja e-posti teel arvamuse esitamiseks. Eelnõu kohta märkusi või ettepanekuid ei laekunud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Gorban

Kantsler